ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/SC-A/44
- އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތް: އިބްރާހީމް ފާތިހު، ފިހާ، ލ. ކުނަހަންދޫ
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކެނަބިސް ޓްރެފިކް ކުރުން
- މައްސަލަ އައިގޮތް: އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 05 ޖަނަވަރީ 2019
- ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 09 މޭ 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 09 ނޮވެމްބަރު 2020
- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު މަހާޒް އަލީ ޒާހިރު، ފަނޑިޔާރު ހުސްނުއްސުޢޫދު، ފަނޑިޔާރު އަލީ ރަޝީދު ޙުސައިން

އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ

- ނަންބަރު: 2018/HC-N-A/07
- ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 14 ފެބްރުއަރީ 2018
- ނިންމި ކޯޓު: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
- ނިމުނު ތާރީޚު: 29 އޯގަސްޓު 2018

ފަނޑިޔާރު މަޙްމޫދު އަލީ ޢާރިފުގެ ދަޢުވާ (ފަނޑިޔާރު ޙުސްނުއްސުޢޫދު އަދި ފަނޑިޔާރު އަލީ ރަޝީދު ޙުސައިން ބާއިދު ކުރައްވާފައި)

މައްސަލައިގެ ފަސްމަންޒަރު

1. އިބްރާހީމް ފާއިޒު، ފިޔަރ، ވ. ކެޔޮދޫ (ދިވެހިރައްޔިތުންގެ އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު ނަންބަރު A214334) ގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މަސްތުވާތަކެތީގެ ދަށުން ކެޔޮދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ކަނބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ހުށަހަޅާފައެވެ. މި މައްސަލަ ބަލާފައިވަނީ ކެޔޮދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/F10C/2018 ފައިސަލާއިންނެވެ.

2. އިބްރާހީމް ފާއިޒުގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅުނު ދަޢުވާ ގުޅިގެން ކެޔޮދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ އަޑުއެހުމުގައި މި މައްސަލައިގައި އިބްރާހީމް ފާއިޒުގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅުނު ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށްކަމުގައި، ނަމަވެސް ދަޢުވާއަށް ޖަވާބުދާރީ ވުމުގެ ކުރިން އިޖުރާއީ ނުކުތާއެއް ފާހަގަ ކުރަން ބޭނުންވާކަމަށް އިބްރާހީމް ފާއިޒު ބުނެފައިވެއެވެ.[1]

3. އިޖުރާއީ ނުކުތާއެއްގެ ގޮތުގައި އިބްރާހީމް ފާއިޒުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ނުކުތާއަކީ މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާގައި ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތި ހިމެނޭކަން ބެލުމަށް ފިޔަވަޅު ހުށަހެޅި ދަތުރު ފޮނުވިފައިވާ ތަން ދަޢުވާއިން ސާފުނުވާތީ މި މައްސަލައަކީ މަދުނި މިންގަނޑުން ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށެވެ.[2]

4. ބޭނުންވަނީ އިޖުރާއީ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ދެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހުށަހެޅުއްވި ލިޔުންތަކަށް ރިޢާޔަތް ކުރުމަށްފަހު، ކެޔޮދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ އެ ދަޢުވާއަކީ ހުށަހެޅިފައިވާ ގޮތަށް މަދުނި މިންގަނޑުން ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ ދަޢުވާއެއް ކަމަށް ނިންމާފައި އެ ދަޢުވާއަކީ ބާޠިލު

[1] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ފާއިޒު، 17/F10C/2018 ފައިސަލާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ ތިން ވަނަ ނުކުތާ.

[2] އިބިދ.

ދަޢުވާއެއް ކަމަށާއި، އެ ވަގުތު އިބްރާހީމް ޒާހިދު ހުރި ބަންދުން އޭނާ ދޫކުރުމަށް އަންގައި ހުކުމްކޮށްފައެވެ.[3]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމި ގޮތް

5. ޖުވެނައިލް ޖަސްޓިސް ޔުނިޓުގެ ނަންބަރު 17/F10C/2018 ދަޢުވާއާ ނިސްބަތްކުރެވިފައިވާ ފާސްކުރި އެއްގޮތަށް ނުންނަކަމަށް ބުނެ އެ ދަޢުވާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު / އުފެދުނު ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައެވެ. މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބަލާފައިވަނީ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-N-A/07 ދަޢުވާއިންނެވެ.

6. ޖުވެނައިލް ޖަސްޓިސް ޔުނިޓުގެ ނަންބަރު 17/F10C/2018 ދަޢުވާއާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ދައްކަވާފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ވާހަކަ ކޯޓުފައިވަނީ، މަދަނީ މިންގަނޑުން މައްސަލަ ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެ ކަމަށް ޖުވެނައިލް ޖަސްޓިސް ޔުނިޓުން ނިސްބަތްވެފައިވާ ޝަރީޢަތް ހުރިހާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިސްބަތްވުމާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/07 ދަޢުވާއާއި[4]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/212 ދަޢުވާއާގައި[5] ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމަށެވެ.

7. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[6] 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި ރިޢާޔަތްކޮށް، ހުކުމްދީފައިވާ ދަޢުވާއަކީ، އެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އަންގައި ހުއްޓަން ރިޢާޔަތްކޮށް ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށް އެކަމުގައި ތުހުމަތު ކުރެވޭން އެކަށީގެންވާ ޝައްކުބޯކަމެއް ނެތްކަމަށް މަދަނީ މިންގަނޑުން ފަސޭހައާއަށް ބެލެވޭ ހާލަތުގައި އެ

3 މަޖިސްޓްރޭޓް ދާކުރުބަރި އޮރިޖިނަލް ޖުވެނައިލް ޖަސްޓިސް ޔުނިޓުގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް، ސަފުހާ 9

4 ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަބްދުﷲ ރަޝީދު

5 ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނާފިޒު

6 ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

ދަޢުވާއާގެން ކުރިއަށް ދެވޭނެ ތަނެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައެޅިދާނެ ކަމާއި، މި ފަދައިން ބަލާބެލުމުގައި އެ ކަމުގައި ތެދުހަމަ ކުރުވާ ވަރުގެ އެކަށީގެންވާ ވަރުގެ ހެކި ހުށަހަޅައިފައިވާތީ ބަލައި އެ ހުކުމަކުގެ މައްސަލަ ބިޔާރަތޯ ކުރަންވާނެކަމާއި، އެ ގޮތުން އެ ދައުވާއަކީ ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ ދައުވާއެއްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ނިންމުމުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިތަކުން އެ ދައުވާ ސާބިތުވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ބެލުން ނުޖެހޭނެ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.[7]

8. އަދި މި އުސޫލު މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާތަކަށް ތަތުބީޤު ކޮށް، މި މައްސަލައިގައި އާދަރުދޫ ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/F10C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާއިން އެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުން މައްސަލައަކީ އެ ކޯޓުން ބަލައި އެ މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢުގެ މައްޗަށް ފައިސަލާކުރަންވީ ޙުކުމް ކުރަންޖެހޭ މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.[8]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ނުކުތާއާއި އެ ނުކުތާގެ ތަޙްލީލު

9. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-N-A/07 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ އިބްރާހީމް ފާތިމާގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އާންމު ނުކުތާއެކެވެ. އެ ނުކުތާއަކީ، މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން މި މައްސަލަ އެ ކޯޓުން ބަލައި ނިންމާފައިވަނީ އިބްރާހީމް ފާތިމާގެ ޤައިދު ހާޟިރުގައި ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

10. އިބްރާހީމް ފާތިމާގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރި ނުކުތާއަކީ ޤަވާޢިދުތަކުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުންވެސް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން އެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން "ދައުލާގެ ޤަވާޢިދު ހުށަހަޅާ ފޯމު"ނު ހުށަހަޅައިފައިވާ ޤަވާޢިދުގައި މި މައްސަލަ ހައިކޯޓުން ހިންގާފައިވަނީ އިބްރާހީމް

[7] އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ފާތިމާ، 2018/HC-N-A/07 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ ދެވަނަ ނުކުތާ.

[8] އެބަ. ޞަފްޙާ 11-10

ޤާނޫނުގެ ދައުރު ހާޟިރުގައި ކަމުގައިވީނަމަވެސް، ހައިކޯޓުން އަމުރު ކޮށްފައިވަނީ މި މައްސަލަ އަލުން ބެލުމަށް ކަމުގައިވާތީ، އެފަދައިން ދުސްތޫރީ ގޮތުން މި މައްސަލަ އަލުން ބަލައި ނިންމާ ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ޙައްޤު އިބްތިދާއީ ޤާނޫނުއަށް ދިފާޢުކޮށްދިނުމަށް، މި ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން އިބްތިދާއީ ޤާނޫނުގެ އެއްވެސް ބައްޔަކަށް ހުށަހެޅުނު އަންނަނަ ކަމަށް ނުދޭނޭ ކަމަށާއި ފެނުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނިންމުމަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށެވެ.

11. ބުނެވިދިޔަ ފަދައިން "ދައުލަތުގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާ ފޯމު"ން ހުށަހަޅާފައި ވީނަމަވެސް، އެ ޖަވާބު ބަދަލު ކުރަން ބޭނުންވާ ކަމަށް މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ. މި ގޮތުން، މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ކުރިއަށް ދިޔައިރު، އިބްތިދާއީ ޤާނޫނުގެ ފަރާތުން އެ ކޯޓުގައި ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުސަތު ލިބުނު މައްސަލައެއްގައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ފޯރާ އުސޫލީ ހިޔާފަން އެ ކޯޓުން ނިންމުމުގެ ކުރީ ކަމަން ދޭހަ ކަމަށާއި، އަދި މި ކަމުގެ ސަބަބުން އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާގައި ދައުލާ ލިބޭ ފުރުޞަތު ގެއްލިގެންދާ ބައްޓަވަން އުނިކަން އަންނަނަ ކަމަށް ދޭހަކަމަށްވެސް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

12. އަދި މި މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ބާޠިލު ނިންމުމެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، މި މައްސަލައަކީ އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާއިން ފެށިގެން ދަށު ކޯޓުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭން މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށް އެދޭކަމަށް ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ދައުރު ހާޟިރުގައި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުން

13. މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކޮށްފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި އިބްތިދާއީ ފަރާތް ހިމެނައިގެން ކޮށްފައި

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ އުޞޫލުގެ ފަރާތުން ބެލިނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި ދަށު ކޯޓުގެ ނިންމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފު ފޯމުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުގެ ޢުޒުރުގައި ވަނީ ފަރާތުގެ ތަޙުޤީޤު ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ އުޞޫލުގެ ފަރާތުން ހިމަނާފައި ނުވެއެވެ. އަދި މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ކުރިއަށް ދިޔައިރު، އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުގެ ޢުޒުރުގައި އިބްރާހީމް ފާއިޒު ހިމެނުމަށް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކުން އެނގެން ނެތެވެ. އަދި މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހުށަހެޅިފައިވާ ގޮތަށް، އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ނުޖެހި ހިނގުމާ ގުޅޭ ގޮތުން މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް ވަކި ކަމެއް ފާހަގަ ކޮށްފައި ނުވެއެވެ.

14. އެ މުއްދަތުގެ ހާޟިރުގައި ޝަރީޢަތް ކުރުމުގައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ޏ) ގައި ކަށަވަރު ކުރިކަމުގެ ދަޢުވާ އުފުލިފައިވާ ކޮންމެ މީހަކަށް ލިބިދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤެކެވެ. މި ޙައްޤު އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ހަނިކުރެވޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބުނެފައިވާ އިޖުރާއަތުގެ ތެރެއިން ކަށަވަރުކުރުމުގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނަކުންނެވެ.[9]

15. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް،[10] ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖިނާއީ ކުށްކުށް ތަޙުޤީޤުކުރުމާއި، ޖިނާއީ ކުށްކުށުގެ ދަޢުވާ އުފުލުމާއި، އެފަދަ މައްސަލަތަކުގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުޞޫލުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނެވެ. އަދި މި ޤާނޫނަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންވެފައިވާ ޖިނާއީ ޢަދުލުގެ ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ، ކުށް ކުރާ ތުހުމަތު ކުރެވޭ މީހުންނާއި، ކުށްކުށުގެ ދަޢުވާ އުފުލިފައިވާ މީހުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ އަސާސީ ޙައްޤުތައް އިންޞާފުވެރިކަމާއި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)
[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

16. ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ދަޢުވާ އުފުލުމަށްފަހު، އެ ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ނިންމާ އެއްވެސް ނިންމުމެއްގެ އިސްތިއުނާފީ ހައްޤުއުރުން، އިސްތިއުނާފު ދައްކާ ފަރާތެއްގެ ޙާޟިރުގައި ކުރިއަށް ގެންގޮސް މަޖްލިސް ނިންމާނެ އުސޫލެއް ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެފައި ނުވެއެވެ.

17. މި މައްސަލައިގައި އިބްރާހީމް ފާރިޝް މައްޗަށް ހުށަހެޅުނު ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ޢާދަޔާހިލާފު މެޖިސްޓްރޭޓު ކޯޓުން ގޮވައި ނިންމާފައިވަނީ އިބްރާހީމް ފާރިޝް ފަރާތުން އެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ކަންކަމާ ގުޅިގެންނެވެ. އަދި އެ ކޯޓުން ނިންމި ގޮތް އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާއިން ކުރީގެ ގޮތަކަށް ނިމުނު ނަމަވެސް، އެ ނިންމުމުގެ މައްސަލަ ތަރުތީބުވެގެން އަންނަ ނަތީޖާތަކާ އިބްރާހީމް ފާރިޝް ކުރިމަތިވާން ޖެހޭނެއެވެ.

18. ވީމާއެކު، މި މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފީ ހައްޤުއުރުންތަކަށް އިބްރާހީމް ފާރިޝްގެ ޙާޟިރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ކަމަށް އަހުރެންނަކަށް ނުފެނެއެވެ. އަދި މި ފަދަ މައްސަލަތަކުގައި އިސްތިއުނާފު ދައްކާ ފަރާތެއް ނެތި އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅުމާ ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމުގައިވެސް އަހުރެން ނުދެކެމެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެދޭ ގޮތް

19. މި މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާޠިލު ކުރުމަށްފަހު، މި މައްސަލައާ އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާއިން ފެށިގެން ދަށު ކޯޓުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުން މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވެއެވެ.

20. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން މި ފަދައިން އެދިފައިވީނަމަވެސް، ހައިކޯޓުގެ ނިންމުން ބާޠިލުކުރަން ކަނޑައެޅުމާއެކު، ދަށު ކޯޓުން އަލުން މައްސަލަ ބެލުމަށް ކޯޓަށްފައިވާ އަމުރު ހިމެނޭނުން، އެ ނިންމުމުގެ މައްސަލަ ތަރުތީބެއް އުފެދޭނީ ކަންކަމަށް ނިމުމެއް އަންނާނެއެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން އެ ގޮތުގައި ދެމި އޮންނާނެއެވެ.

21. ދަރު މަތިބަރާގެ ކާޑުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާކަމަށް ދެކެވޭނަމަ ޖުޑީޝަލް ބެންޗަކުގެ
އާޚިރުން ދެކޭނަމަ، އެފަދަ ދަތި ސަބަބުތަކާއިގެން ޝަރީޢަތުގެ މަޢުލޫމާތާއި ވާހަކަ ދެކެވިގެން
ގޮސްފައި، އެ ނިންމުމާމެދު ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅުން ކަމަކަށް އަދުލުން ނުދެކެމެވެ. އިސްތިއުނާފު
ކުރެވިފައިވާ މި މައްސަލައިގައި ވެރި ހުރަހެއްނެތްކަމުގެ އެކަށީގެން މަސައްކަތު ދެ ފަރާތުން
ވާހަކަ ދެކެވިފައި ނުވެއެވެ. ފަހަރެއް، މި މައްސަލައާ އިއްތިޙާދު މަތިބަރާއިން ފުރިގެން ދަރު ކާޑުން
ކުރިއަށް ގެންދިޔުން މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައެޅުން ތަކެއް އޮތްކަމުގައި އަދުލުން ނުދެކެމެވެ.

22. އެހެންނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތް ހައިކޯޓުން ކަނަވަރު ކޮށްދީފައިވަނީ
އިސްތިއުނާފުކުރާ އިބްރާހީމް ފާތިމާގެ ޙައްޤު ބާސިލުގައި ކަމުގައިވާތީ، މި މައްސަލައިގެ އިބްރާހީމް
ފާތިމާ ޖަވާބުދާރީ ވުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހު އޭނާގެ ބާސިލުގައި އެ ކާޑުން އަދުން ބަލައި ގޮތެއް
ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައްސަލައެއްކަމުގައި އަދުލުން ދެކެމެވެ.

ފަރާތަކާ ކުރިމަތިކުރެވުނު ޚަރަދު

23. މި މައްސަލައިގައި ފަރާތަކު މަރާޙު އަދި ބާރުތަކުގެ ޚަރަދަށް އަދުލުން ތަޢާރުފުކުރަމެވެ.

ފަރާތަކު އަދި ޚަރަދު ދިނުމަށްގެ ޚަރަދު

24. މި މައްސަލައިގައި ފަރާތަކު މަރާޙު އަދި ބާރުތަކުގެ ޚަރަދަށް އަދުލުން ތަޢާރުފުކުރަމެވެ.

ޙުކުމް

ދެންފަހު، އިސްލާމް ބާރަންލިބިދާ ކަނޑަކަން އެ ގޮތުގެމަތިން ހުކުމާއެކު، އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ހައިކޯޓްގެ ނަންބަރު 2018/HC-N-A/07 ޤަޟިއްޔާއިން ކޯޓުފައިވާ ޙުކުމަކީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް
ކޯޓުފައިވާ ޙުކުމެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އެ ޙުކުމް ބާތިލު ކުރުމާއެކު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފުވާ މި މައްސަލައިގެ ވ. ކުރުނބީ،

ވީމާ، އިބްތިދާއީ ދާއިރާގެ ޝަރީޢަތުގައި މައުޟޫޢީ ގޮތުން އަލުން ބަލަންޖެހޭ މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މައްސަލަ ހަވާލު ކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ފަނޑިޔާރުން ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ.

މި ފަނޑިޔާރުން ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ހުސްނުއްސުޢޫދު | މަހާޒު ޢަލީ ޒާހިރު | ޢަލީ ރަޝީދު ހުސައިން

(ރިޔާސަތު)